

PRIAPOS KÜLTÜ

Hülya BOYANA

ÖZET

Priapos, hayvan, bitki ve insanlar için bereket ve bolluk getiren, insanları kötülüklerden koruyan bir tanrıdır. Hemen hemen bütün kaynaklar Tanrı'nın, Hellespontos'un Asya yakasından geldiğini belirtirler. Özellikle Lampsakos, Priapos'un doğum yeri olmakla övünmüştür.

Priapos, bazı kaynaklarda Dionysos ve Aphrodite'nin oğlu olarak geçmektedir. Bazı kaynaklar ise, annesi olarak Nympha Chione, Dione veya Perkote'yi ve babası olarak da Hermes, Adonis ve hatta Zeus'u göstermektedir. Lampsakoslu Tanrının kültü helenistik dönemde yaygınlaşmıştır.

Tanrı'ya sadece şehirlerde değil, her yerde, özellikle bağlarda, bahçelerde tapınılmıştır. Keçilerin, koyunların ve arı sürülerinin bulunduğu otlaklarda saygı gösterilmiştir. Aynı zamanda denizcilerin ve balıkçıların koruyucusu olarak tanınmıştır. O'nun koruma fonksiyonu sadece tarlalar, bahçeler, bağlardaki bitki ve hayvanları hürsuzlardan korumakla kalmamış, aynı zamanda aile çevresine ve mezara kadar uzanmıştır. Priapos her şeyden önce cinsi güce dayanan, iyileştirici güce sahiptir. O özellikle kadınların koruyucusu olarak bilinir. İnsanları kötülüklere karşı koruyan Tanrı, onlara maddi bolluğu da sağlar. Bu kapsamlı koruma ve bolluk fonksiyonları, Priapos'un tabiatın simgesi olmasına neden olmuştur. Aynı zamanda dünyanın yaratıcısı olarak değerlendirilmiştir.

ZUSAMMENFASSUNG

Priapos ist für die Menschen, die Tiere und die Pflanzen ein Wohlstand und Segen bringender Gott, der die Menschen auch vor Gefahren schützt. Fast alle Quellen zeigen, dass der Gott aus dem westen Asiens stammt. Besonders Lampsakos ist stolz darauf, der Geburtsplatz des Priapos zu sein.

In manchen Quellen wird Priapos als der Sohn des Dionysos und der Aphrodite bezeichnet. In anderen Quellen werden als Mutter die Nymphen Chione, Dione oder Perkote genannt und als Vater Hermes, Adonis und auch

Zeus. Der Kult des Gottes aus Lampsakos war in der hellenistischen Zeit weithin bekannt.

Er wurde nicht nur in den Städten, sondern überall, besonders aber in den Weinfeldern und Gaerten angebetet. Auf den Weiden, bei den Ziegen- und Schafhirten und bei den Imkern hat er Ansehen gefunden. Er war auch als Beschützer der Seeleute und Fischer bekannt. Er schützte nicht nur die Pflanzen und Tiere auf den Feldern, Gärten und Weinfeldern vor Dieben, er schützte auch die Familie und ihre Mitglieder, sogar die Toten in den Gräbern. Priapos hat besonders die Zuständigkeit, die sexuelle Kraft zu verbessern. Er ist daneben auch wohl bekannt als der Beschützer der Frauen. Der Gott, der die Menschen vor Übel schützt, bringt ihnen auch Wohlstand. Solche weit genannte Schutz- und Hilfsfunktionen machten Priapos zum Symbol der Natur. Er wurde zugleich als Schöpfer der Welt angesehen.

Bereket ve bolluk getiren, insanları kötülüklerden koruyan, zevk ve sefaya düşkün bir tanrıdır¹. Genel itibariyle bereket getiren Priapos, metinlerde Πρίαπος², Πρίηπος³, Πρίεπος⁴ olarak geçmektedir. Priapos, Hesiodos tarafından tanınmamaktadır. Bunu Strabon şu şekilde belirtmektedir⁵: “οὐδέ γὰρ Ἡσίοδος οἶδε Πρίαπον, ἀλλ’ ἔοικε τοῖς Ἀττικοῖς Ὀρθάνη καὶ κοισιάλω καὶ Τύχωνι καὶ τοῖς τοιοῦτοις”. Strabon, aynı zamanda Priapos’un memleketinin Korinthos civarındaki Ornea olduğunu belirtmektedir⁶.

“Πρίαπος δ’ ἐστὶ πόλις ἐπὶ θαλάττῃ καὶ λιμῆν. κτίσμα δ’ οἱ μὲν Μιλησίων φασίν, οὔτερ καὶ Ἀβυδον καὶ Προκόννησον συνώκισαν κατὰ τὸν οὐτόν καιρόν, οἱ δὲ κυζικηνῶν. Ἐπάνυμος δ’ ἐστὶ τοῦ Πρίαπου τιμωμένον παρ’ αὐτοῖς, εἴτ’ ἐξ Ὀρνεῶν τῶν περὶ Κόρινθον μετενηγμένου τοῦ ἱεροῦ, εἴτε τῶ λέγεσθαι Διονύσου καὶ νύμφης τὸν θεὸν ὀρμησάντων ἐπὶ τὸ τιμᾶν αὐτόν τῶν ἀνθρώπων, ἐπειδὴ σφόδρα εὐάμπελός ἐστὶν ἡ χώρα καὶ αὐτὴ καὶ ἡ ἐφεξῆς ὄμορος ἢ τε τῶν παριανῶν καὶ ἢ τῶν Λαμψακηνῶν. Ὁ γοῦν Ξέρξης τῷ Θεμιστοκλεῖ εἰς οἶνον ἔδωκε τὴν Λάμψακον. ἀπεδείχθη δὲ Θεὸς οὗτος ὑπὸ τῶν νεωτέρων”.

1. H.Herter, De Priapo, Giessen, 1932, s.1.

2. Eustath. II. 1,35 S.32,15;16 XII 3, 421.

3. Arrianus, Bthyn. fr.23 Jac.(FgrHist. IIB 857); Eustath. II.1, 35 s.32, 15; Schol. Theocr.1, 21.

4. Eustath. II. 1 35;s.32, 15.

5. Strabon XIII,1,12. (Türkçesi : "Hesiodos Priapos'u tanımaz. Ancak O, Orthane, Konisalos, Tykhon ve diğerleri gibi olan Attika tanrılarına benzer."

6. Strabon XIII,1,12. (Türkçesi : "Priapos deniz kıyısında bir liman kentidir. Bazıları O'nun Miletos'lular tarafından kurulduğunu söyler. Kent adını orada kutsanan Priapos'tan almıştır. O'nun kutsanması Korinthos dolayındaki Ornea'dan getirilmiştir. Dionysos ile bir nympha'nın oğlu olarak bilinen bu tanrının kutsanmasına halk rağbet etmiştir, çünkü ülkeleri ile çevrelerindeki Parion, Lampsakos gibi komşu topraklar da zengin bağlarla kaplıdır. Priapos daha sonraları halk tarafından tanrı olarak kabul edilmiştir.

Strabon, Priapos'un vatanını Ornea olarak belirtmesine rağmen bir çok yazılı belgede O'nun vatanı Lampsakos olarak gösterilmektedir⁷.

Vergilius'un⁸ bucolicasında : “ Priapus autem deus Lampsacenus est Hellesponti ” olarak, Catullus'ta⁹ ise “Hunc lucum tibi dedico consecroque, Priape,

Qua domus tua Lampsaci est quaque ..., Priape.”

Valerius Flaccus'ta¹⁰:

“Lampsacus, Ogygii quam nec trieterica Bacchi
sacra neque arcanis Phryg'us furor invehit antris,
sed suus in Venerem raptat deus; ...”

Ovidius¹¹ ise : “te, ruricola Lampsace tuta deo.”

Pausanias'ta¹² : Λαμψακηνοί δέ ἐξ πλέον η θεούς τούς ἄλλους νομίζουσι (τόν Πρίαπον).

Martialis'te¹³ ise : “Tanta est quae Titio columna pendet

quantam Lampsaciae colunt puellae.”

Idem¹⁴ : “Priapi cultum spectat, cum versum lascivum Lampsacium dicit.”

Bazı kaynaklarda da¹⁵ Priapos'un, Hellespontus'un Asya yakasından geldiğini belirtirler. Hellespontos kıyılarındaki Priapos, Parion, Percotae, Abarnos, Callipolis kasabaları da Tanrı'nın doğum yeri olarak gösterilir¹⁶.

7. IG XII 3, 421; Serv. Verg. Buc. 7, 33; Catull. fr.1; Val. Flacc.2, 623; Ov. Trist. I 10, 26; Verg. Georg. 4, 110; Paus. IX 31, 2; Mart.XI 51,1.

8. Verg. Buc. 7, 33.

9. Catull. fr.1 “ Ey Priapus, bu kutsal yeri senin için dini törenle takdis ediyorum ve kutsal kılıyorum, Lampsacus senin evindir...”

10. Val. Flacc.2, s.623 (Theibai'ye ait olan Lampsacus ne Bacchus'un kutsal periyodik kutlamalarını kabul eder, ne de sevgili Cybele'nin gizli tapınaklarını kabul eder, ancak kendi tanrısı Venüs'e sürüklenir; .....)

11. Ov. trist. 1 10, 26. “Sen, ey Lampsacos'u kesinlikle kuran tanrı ”

12. Pausanias IX 31, 2 “Lampsakos'lular ise diğer tanrılardan daha çok Priapos'u sayarlar”

13. Mart. XI 51, s.1. “Lampsacus'lu genç kızlar ne kadar çok taparlarsa (saygı gösterirlerse), rahipliğine (büyüklüğüne) destek o kadar çok artar.”

14. Idem XI 16, 3 “Lampsacus'luların şehvetli dizesi söylendiğinde Priapos kültü görünür. ”

15. Verg. Georg. 4, 111; Ov. fast.1, 440; Serv. Verg. Buc. 7, 33; Catull. fr. 1.

16. Strabo XIII, 1, 12, s.587; Verg. Georg. 4, 111; W.M.Ramsay, The historical geography of Asia Minor, Lond. 1890, 160, 163; C.F.Lehmann-Haupt Klio XV(1918) s.429; W.Tomaschek SB Wien 124, 8 (1891) 14; W.Judeich SB Berl. 1898, 550; F.Bilabel, Die Ionische Kolonisation, Phil. Vol. suppl.XIV(1920) s.50; Leaf, Strabon on the Troad, Cantabr.1923 s.111.

Priapos, Strabon tarafından Dionysos ve bir nymph'a'nın oğlu olarak tanımlanmıştır¹⁷. Yeter derecede renkli olarak bildiğimiz nympe çeşitli isimlerle söylenmektedir¹⁸. Χιώνη¹⁹ ya da Διώνη²⁰ bu isimlerdendir.

Aynı zamanda Priapos, Dionysos ve Aphrodite'nin oğlu olarakta geçmektedir²¹. Bazı yazarlar ya sadece babası Dionysos'u, ya da sadece annesi Aphrodite'yi söz konusu ederler²². Priapos'un babası olarak Dionysos'un dışında başka tanrılardan da bahsedilmektedir. Örneğin, Priapos ismi, Hermes'in oğulları arasında geçmektedir²³.

Ayrıca Hermes'in, Aphrodite ile sıkı bir ilişkisi vardır²⁴. Kaibel²⁵ de, Priapos'un Hermes'in oğullarından biri olduğunu söylemektedir.

Dionysos'un oğlu olduğu, bilinen bir doğum söylencesidir. Ancak Dionysos, Priapos'u inkar etmiştir²⁶. Ayrıca Dionysos ve Priapos eşimsenmiştir²⁷. Aynı kaynakta Priapos'un annesi olarak Aphrodite, babası olarak Zeus gösterilmiştir. Diğer kaynaklar da annesi olarak Nympha'yı ve Perkote'yi²⁸, babası olarak da Zeus, Hermes ve Dionysos'tan başka Adonis'i²⁹ gösterirler.

Mythos'a göre Priapos, tanrı Dionysos ile tanrıça Aphrodite'nin birlikteliğinden doğmadır³⁰. Aphrodite, Lampsakos'ta Priapos'u doğurmuş, fakat tanrıça Hera, Dionysos'a ve Aphrodite'ye olan kininden ve kıskançlığından çocuğun sakat doğmasına neden olacak şekilde elini, hamilenin karnının üzerine koymuştur. Çocuk şekli bozuk bir şekilde dünyaya gelmiştir. Aphrodite çocuğu reddetmiştir. Bu olaydan sonra Lampsakos'taki bu yer, inkar eden anlamında Απαρνίς, daha sonra da Ἀβαρνίς olarak anılmıştır. Aphrodite çocuğu dağlara

17. Strabon XII, 1, 12 s.587.

18. Ch. Frankel, Satyr- und Bakchennamen, Hal. 1912, s.45-54.

19. Schol. Theocr. 1, 21; E. Maass, Neue Jahrb. (1911) s.464.

20. Schol. Lucian. lup. tr.6.

21. Paus. IX 31, 2; Steph. Byz.; Herodian. I 188, 12; Verg. Georg. 4, 111.

22. Antipat. Sidon. Anth. Pal. X, 2, 8; Tibull. I 4, 7; Schol. Theocrit. 1, 81 a ve b; Cassiodor. Var. VI 21, 2; Petron. 133, 3.

23. Hygin. Fab. 160; Jahn BJ 52 s.18; Kaibel, Epigr. nr. 817; IG III 1397.

24. A.B.Cook, Zeus II s.1043.

25. Kaibel, Epigr. nr. 817.

26. Petron 133, 3-5.

27. Schol. Lucian. lup. trag.6 : Πριάπὸν τίνα θεὸν εἶναι Ἕλληνας μεμυθολογήκασιν, ὃν οἱ μὲν αὐτῶν τὸν αὐτὸν φασὶν εἶναι τῷ Διονύσῳ ἐπιθετικῶς αὐτοῦ τούτου δηθεν Πριάπου καλουμένου, ἄλλοι δὲ Διονύσου μὲν υἱόν, μητρός δὲ ἡ Ἀφροδίτης ἢ Διώνης; Athen.I 54 s.30 : τιμᾶται δὲ παρὰ Λαμψακηνοῖς ὁ Πριάπος ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Διονύσῳ,.....; Suid. Πριάπος I: ο αὐτὸς ἐστὶ τῷ Διονύσῳ.

28. Hesych. Πριηπίδος; Schol. Laur. Apoll. Rhod. I, 932.

29. Schol. Laur. Apoll. Rhod. I, 932-933a.

30. Schol. Laur. Apoll. Rhod. I, 932.

terk etmiş, burada O'nu bereketin getiricisi olarak sayan çobanlar tarafından büyütülmüştür.

Diğer mythosa göre ise³¹ Aphrodite, Aithiopia'dan döndükten sonra Zeus ile ilişki kurmuş ve bu ilişki sonucunda doğan Priapos'un, Hera'nın sebep olduğu sakatlığından dolayı annesi tarafından dağlara bırakıldığı anlatılmaktadır. Çobanlar tarafından büyütülen çocuğa daha sonra bereket getiren kişi olarak tapınılmıştır.

Bir rölyef serisinde³² Priapos'un gençlik dönemine ait bir tasvir vardır. Çocuğun görünümünden dehşete kapılarak yüzü çevrilen anne ve iki nympa, yeni doğan Priapos'u yıkarken tasvir edilmiştir. Kutsal alanın yakınında keçi ve panter ile bezenmiş silenler, çocuğa doğru hareket etmekte, daha sonra da silenler büyümüş olan Priapos'a ilk kurban olarak bir satyr getirmekte ve bununla da kültürünü kurmaktadırlar.

Lampsakoslular, Priapos'un büyüdüğü şehrin kurucusu olduğunu düşünmüşlerdir³³. Priapos, phallosunun büyüklüğünden oradan kovulmuş, ancak daha sonra tanrı mertebesine yükseltilmiştir³⁴.

Lampsakoslu Priapos için farklı söylenceler vardır. Bu söylencelerden birisi de şöyledir : Üç yılda bir kutlanan Dionysos töreni sırasında Priapos çok içmiş ve alayda rastladığı nympa Lotis'e aşık olmuştur. Gece bakkhalar uykuya dalınca, Priapos Lotis'in yanına gelmiş, ancak bir eşek anırmaya başlayınca, Lotis uyanmış ve kaçmıştır. Priapos ise olduğu yerde ve durumda kalarak, herkese alay konusu olmuştur. Ovidius³⁵ tarafından ortaya atılan diğer bir söylence³⁶, Lotis'in yerine tanrıça Vesta ve Dionysos kutlamaları yerine Kybele töreni konulmuştur.

Lampsakos sikkelerinde M.Ö.2. yüzyılın birinci yarısından Caracalla zamanına kadar Priapos'un başı Dionysos örneğine göre tasvir edilmiştir³⁷. Augustus'tan Gallienus'a kadar Priapos figürü Lampsakosluların Hermes tapınağında görünmektedir³⁸. Apollonides'in epigramından³⁹ sanatçı Phromachos'un, Priapos'un heykelini yaptığını öğreniyoruz.

31. Herter, De Priapo s.70.

32. Michaelis, Arch. Epigr. Mitt. Aus Öst. I (1877) s.81.

33. Steph. Byz. Λαμψακος III A 2 s.62; Verg. georg. 4, 111.

34. Verg. georg. 4, 111; De Priapo 77.

35. Ovid. Fast 1, s.391.

36. Ovid. Fast. 6, 319.

37. Head, Historia numorum2, Oxon. 1911 s.530; Head, Guide to the principal coins of the Greeks, London 1932, 70 nr.4; W.Wroth, Catalogue of the Greek coins of Mysia, London 1892, s.86, nr.69-72; F.Imhoff-Blumer, Kleinasiatische Münzen, vol. I Vindob. 1901, s.27 nr.3.

38. E.Babelon, Inventaire sommaire de la collection Waddington, Paris (1898), nr.894, nr.896; Imhoff-Blumer s.28 nr.7; Sylloge Nummorum Graecorum, Dan. Nat. Mus., Mysia, Cop. 1945, Taf.6.

39. Epigramma Apollonidae Anth. Plan. 239.

Grek-Mısır terrakottalarında Priapos sık sık ortaya çıkmaktadır⁴⁰. Bazen anasyrma ile tek bir figür, genç bir erkek olarak, bazen de Aphrodite'nin yanında, O'nun eşi olarak da görünmektedir.

Priapos heykelerde genellikle her iki eliyle veya bir eliyle elbisesini ya da kürkünü yukarıya doğru kaldırmakta, öyle ki phallosu görünmekte ve bir sepet ile meyveleri taşır vaziyette tasvir edilmiştir⁴¹. Kimi zamanda her iki kol elbisenin altında, biri göğüste durmakta, diğeri ise karnının altında durmaktadır⁴². Aphrodite, Priapos ile beraber görünmektedir⁴³. Priapos'un çıplak tasvirleri de çoktur⁴⁴. Ancak baş kısımları nadir olarak tespit edilebilmektedirler. Priapos bazen de horoz olarak tasvir edilmiştir⁴⁵.

Tanrı'nın tasvirleri genellikle ağaç üzerine işlenmiştir⁴⁶. Bu tanrının önemini azaltmış olabilir. Bu yüzden ozanların alay konusu olmuştur⁴⁷. Özellikle Priapos incir ağacı ile simgelenmiştir⁴⁸. İncir ağacı, diğer ağaçlara nazaran daha kolay işlenebilmektedir ve en önemli özelliği de verimliliği simgelemiş olmasıdır. İncir ağacı dışında söğüt ağacı⁴⁹, aynı zamanda kavak ağacı⁵⁰ ve değerli selvi ağacı⁵¹ da Priapos için sempatik olmuştur. Priapos'un heykelleri ağaç hammaddesi dışında altın, gümüş, bronz, mermer, değişik taşlar, kil ve kemik malzemeler kullanılarak da yapılmıştır⁵².

Priapos tasvirleri günümüze kadar fazla araştırılmamışlardır ve kayıtları da çok azdır. Tasvirlerin ana karakteristiği phallostur, ağaç tomruğundan veya çıkıntılı bir budağın yardımıyla oluşturulmuştur. Çıplaklık nadiren vurgulanmıştır. Priapos sık sık üreme gücü vurgulanmak maksadıyla geriye dayanmış bir durumda – λóρδωσις - tasvir edilmiştir⁵³. Priapos tasvirlerinde, nadir durumlarda, edep ve terbiyenin korunması maksadıyla, giysi hizmet etmektedir. Phallos giysinin altından belli olmakta ve hatta genellikle giysiyi

40. W.Weber, Die aegyptisch-griechischen Terrakotten, Berol. 1914; C.M.Kaufmann, Graeco-aegyptische Koroplastik2, Lips. 1915; W.Deonna, Rev. arch. 1924 II, s.152.

41. De Priapo 104.

42. Brendel, Römische Mitteilungen XLVIII, s.162.

43. Horn, Stehende weibliche Gewandstatuen, Röm. Mitt. 2. Erg. Heft, 1931, 88 Taf. 44,3.

44. De Priapo, 133.

45. Helbig, Wandgemaelde 1554; G.Vorberg, Glossarium eroticum, s.272; O.Keller, Die antike Tierwelt II 593, nr.113.

46. De Priapo 163; Mart. VIII 40; Sidon. Carm. 23, 156.

47. Verg. Priap. 86, 3; Horat. Sat. I 8.

48. Horat. Sat. I 8; Theocrit. Epigr. 4, 2; Mart. VI 49.

49. Verg. georg. 4, 110; Plin. Nat. hist. XVI 110.

50. Verg. Priap. 85, 2.

51. Mart. VI 49, 1-6-VI 73, 5-8.

52. Verg. Buc. 7, 35; Mart. VI 72, 4.

53. De Priapo 179.

yukarı doğru çekmektedir. Bazen normal⁵⁴ bazen de abartılı derecede büyük gösterilmiştir⁵⁵. Giysisinin buruşuk kumaşında verimliliğini simgeleyen meyveler taşımaktadır.

Priapos çok güçlü, yaşlı bir adam olarak düşünülmektedir, hatta çok yaşlı bir adam olarak düşünülmektedir. Tasvirlerde neredeyse her seferinde sakallıdır⁵⁶. Sakal ve saç genellikle dik ve kabarık olmasına rağmen, nazik ve biraz şehvetli bir tanrı olarak tasvir edilmiştir. Keçi sakallıdır ve başında çelenk taşımaktadır. Yüz şekilleri Dionysos, silen, satyr ve Pan'a benzer şekilde görünmektedir. Vücudu arkaya yaslanmış, kollarının birini veya her ikisini yanlara dayamış ve bacaklar birbirine dayandırılmış şekilde tasvir edilmiştir. Kaba eti çok sık vurgulanmıştır. Tasvirlerinde genellikle zayıf, nazik ve şehvetli olarak gösterilmiştir.

Priapos bir dereceye kadar çıplak kalmıştır. O, genellikle giysili olarak tasvir edilmiştir. Karakteristik giysisi ayak bileğine kadar uzanan bir khitondur. Giysi genellikle erguvan veya timsah rengidir. Aynı şekilde başında renkli bir örtü vardır. Örtü türban şeklinde, bir kaç defa sarmalanmış ve saçını tamamen örtmüştür⁵⁷. Ayaklarında, eğer çıplak ise περσικός denilen bir ayakkabı ya da ἐμβάδες ve ἔνδρομίδες denilen bir ayakkabı vardır⁵⁸. Bazen uygun kulak, boyun ve kol süsü taşımaktadır⁵⁹. Kimi zaman köylü Dionysos karakterinde bir kürk taşımakta⁶⁰, kimi zaman da köylülerin, denizcilerin ve balıkçıların giydiği κυνή ve πίτος taşımaktadır⁶¹.

Verimliliğin tanrısı olan Priapos'un atributu olarak her şeyden evvel ilk dikkat çeken meyvelerdir. Meyveler özellikle buruşuk kumaştan giysi üzerinde tasvir edilmiştir. Bazen elinde elma⁶², üç başak⁶³, defne yaprağı⁶⁴, hurma⁶⁵ ve üzüm salkımı tutmaktadır⁶⁶.

54. Mart. VI 73, 6; G.Kaibel, Ind. Schol. aest. Gryph. 1885, 22; Mart. III, 66, 7; Ovid. Met. IX 347.

55. Mart. XI 51, 2- 72, 2; Lucian. Lup. trag.6.

56. Tibull. I 4,4.

57. A.Michaelis, Arc. Jahrb. XII (1897) 51. Bu figür Mitras olarak değerlendirilmektedir.

58. De Priapo 198.

59. A. Man, Röm. Mitt. XI (1896) s.11; F.Studniczka, Arch. Jahrb. XXVI (1911) s.139.

60. Egger, Jahresh. Österr. Arch. Inst. XXXVII (1948) s.90.

61. De Priapo 197.

62. Furtwaengler, Beschreibung der geschnittenen Steine im Antiquarium, Berol. 1896, nr.7431.

63. Walters, Catalogue of the engraved gems and cameos, Greek, Etruscan and Roman, in the British Museum, Lon. 1926, s.178, nr.1651; De Priapo 118, nr.24.

64. A.Greifenhagen, Röm. Mitt. XLV (1930), s.144, nr.23; G.Rodenwaldt, Arch. Jahrb. XLV (1930), s.166.

65. De Priapo, 138, nr.36.

66. G.Lippold, Arch. Jahrb. XXXVI (1921) s.41.

Sol kolunun altında küçük baş hayvanların koruyucusu olarak bir keçi taşımaktadır⁶⁷. Priapos'un en çok bilinen atributlarından biri de oraktır⁶⁸. Burada orak tutmakla bahçelerin koruyucusu olarak karşımıza çıkmaktadır. Atributlarından birisi de değnektir⁶⁹. Kuşların korkutucusu olarak değnekten başka kamış da atributları arasında yer almaktadır⁷⁰. Priapos sık sık elinde Thyrsos⁷¹ ve Kantharos⁷² ya boynuz tutmakta ya da şarap içmektedir⁷³. Bazı figürlerde para kesesi de taşımaktadır⁷⁴.

Priapos'un karakteri ön adları sayesinde belli olur. Bu ön adlarından en çok bilineni sanctus⁷⁵ ve pater'dir⁷⁶. ἀναξ⁷⁷, [εὐεργέτη]ς καὶ παραστάτης⁷⁸ dir. Karakterini belli eden önemli lakabı ise γόνιμον⁷⁹ dur. Priapos, hayvan ve sebze verimliliğini sağlayan tanrı olarak bilinmektedir. O her şeyden evvel bir tarım tanrısıdır⁸⁰. Tarlaların yanında O'na ormanlar ve bağlar, fakat her şeyden önce bahçeler emanet edilmiştir⁸¹. Bunların yanı sıra binalar ve kutsal yerler de emanet edilmiştir⁸². Priapos için ἀγροιώτης⁸³, ruricola⁸⁴ ön adları da kullanılmıştır.

Bithynia'da dokuzuncu ay Περιέπιος olarak adlandırılmıştır. Bithyn ay isimlerinden Περιέπιος, yani Bithynce Πρίαπος, Helenistik dönemde Bithynia'da geçerli olmuştur⁸⁵.

67. W.Helbig, Führer durch die öffentlichen Sammlungen klassischer Altertümer in Rom I. Lips. 1912/13, nr.1023.

68. Verg. georg. 4, 110; Tibull. I 1, 18-4, 8; Hor. sat. I 8, 4; Ovid. met. XIV 640; Mart. VI 16,1-XI 18, 21.

69. Hor. sat. I 8, s.6; De Priapo 138 nr.39.

70. E.Maionica, Arch. Epigr. Mitt. Aus Öst. I (1877) s.37; E.Petersen, Arch. Jahrb. XXVI (1911) s.48.

71. Welcker, Alte Denkmäler IV s.15.

72. Welcker, ibid, s.15.

73. De Priapo, 201.

74. A.Mau, Röm. Mitt. XI (1896) s.11; F.Studniczka, Arch. Jahrb. XXVI (1911) s.139; Friederichs, Kleinere Kunst und Industrie im Altertum, Düsseldorf. 1871, s.422.

75. Mart. VI 73, 9; De Priapo, 201. Sanctus = kutsal.

76. De Priapo, 201. Pater = baba.

77. De Priapo, 202. ἀναξ = önder, yöneten. Zeus ve Apollon için de aynı ön ad kullanılmıştır.

78. IG XII 3, 1335. εὐεργέτης καὶ παραστάτης = hayırsever, şefkatli ve dost, arkadaş.

79. Arrian. Bithyn. Fr. 23 Jac.(FgrHist.II B 857). γόνιμος = yaratma kudretine sahip, yaratan.

80. Tibull. I 4, 7; Ovid. trist. I 10, 26.

81. Strab. 13 1, 12, 587; Steph. Byz. Λάμψακος; Ovid. fast. I 415. κηπουρός = bahçeleri koruyan anlamında lakabı da vardır.

82. Verg. Priap. 85, 4-86, 1.

83. Zonas Anth. Pal. VI 22, 5. αγροιώτης = çiftçi.

84. Ovid. trist. I 10, 26. Ruricola = köylü, toprağı süren.

85. Arrianus, Bithyniaka, Fragman 24; Kubitschek, Denkschr. Akad. Wien LVII 3 (1915) s.10; Bischoff, PW Kalender, s.1596.

Custos furum atque avium⁸⁶, furum aviumque maxima formido⁸⁷ πιστός⁸⁸, ἀγροφύλαξ⁸⁹, custos ruris⁹⁰ ön adları ile tarlaların koruyucusu olarak ve ὄπωροφύλαξ τῶν ἀμπελώνων καὶ τῶν κήπων⁹¹, hortorum custos⁹² ön adları ile bağların ve bahçelerin koruyucusu olarak metinlerde yer almıştır.

Ayrıca Priapos deniz ile ilgili güçlere de sahiptir. Denizcilerin, tüccarların ve balıkçıların efendisi idi. O'nun rölyeflerine deniz kıyısında rastlamaktayız⁹³. Αἰγιαλίτης⁹⁴, λυμένων δαίμων⁹⁵ λυμενίτας⁹⁶, λιμενορμίτης⁹⁷, ἐνορμίτας⁹⁸ ve ποντομέδων καὶ ὄρμοδοτήρ⁹⁹ Priapos'un deniz ile ilgili epitetleridir.

Hermes ve Pan ile birlikte Priapos, kaynakların temizliğine ilişkin kontrol sorumluluğunu paylaşmışlardır¹⁰⁰. Her şeyden önce O, denizcilerin ve balıkçıların koruyucu tanrısıdır. Öyle ki balıkçılara avlarının iyi olmasını sağlamak ve denizcilerin de seyirlerinin sorunsuz olmasını sağlamaktadır.

Bedensel aşkın tanrısı olarak Priapos, aşırılığın, ölçsüzlüğün bekçisi olarak da söylenmektedir¹⁰¹, zira bedeninin zevkleri, arzuları O'nun en büyük kaygısı olmuştur¹⁰².

Priapos'un son derece büyük phallosu yazarlara konu olmuştur. Bunlar salax¹⁰³, φύλοιφος¹⁰⁴, γενναῖος¹⁰⁵, μωρός¹⁰⁶, ἀσελγής καὶ ἀειχθής¹⁰⁷ epitetleri ile ifade edilmiştir. Sevenlere öğütler verir ve beraberliklerinin devamı için

86. Verg. georg. 4, 110. Hırsızların ve kuşların bekçisi, nöbetçisi.

87. Hor. Sat. I 8, s.3. Hırsızların ve kuşların en büyük korkusu.

88. Leon. Tar. 48, 3. Güvenilir.

89. Antist. Anth. Plan. 243, 1. Tarla, kır nöbetçisi.

90. Ovid. fast. I 391; Priap. 82, 4. Kır bekçisi.

91. Diodor. IV 6, 4. Bağların ve bahçelerin koruyucusu.

92. Ovid. fast. 6, 333. Bahçelerin koruyucusu.

93. Helbig, Untersuchungen über die campanische Wandmalerei, Lips. 1873, s.99 ve 297; O.Crusius, Beitrage zur griechischen Mythologie und Religionsgeschichte, Lips. 1886, s.24.

94. Flacc. 193, 1; Maec. Anth. Pal. VI 33, 1. Sahilde duran.

95. Sat. Anth. Pal. X 6, 8. Limanların tanrısı.

96. Leon. Anth. Pal. X 1, 7. Limanları koruyan.

97. Thyill. Anth. Pal. X 5, 8. Limanları koruyan.

98. Antip. Anth. Pal. X 2, 8. Demir atan, demirleyen.

99. Theat. Anth. Pal. X 16, 11. Denizlere hükmeden ve demirleyen.

100. De Priapo 215.

101. Theocr. Idyll. 1, 81. Γφορος της γκαί γκολασίας.

102. Willamowitz – Moellendorf, Hellenistische Dichtung in der Zeit des Kallimachos, 2 voll. Berol (1924), s.112.

103. De Priapo 220. Şehvetli, bereketli.

104. Nicet. Eugen. 3, 212. Bereketli.

105. Lucian. dial.deor. 23, 2. Asil, kendi soyundan gelen.

106. Schol. Lucian. dial. deor. 23 (Arethas). Korkunç, kötü.

107. De Priapo 220. Bereketli ve uygunsuz, edepsiz.

uyarır¹⁰⁸. Bizzat kendisi sorunları olanlara yardım eder¹⁰⁹. Priapos sadece genç kızların değil, aynı zaman da evli kadınların da tanrısıdır¹¹⁰. O aynı zamanda kadınlara verimliliği, üretkenliği vermiştir¹¹¹. Bizzat kendisi eğlenceden hoşlanıyordu, öyle ki O baba Dionysos gibi şaraptan ve aşk sevincinden dolayı daima neşeli idi¹¹².

Tanrı mezar anıtlarda da tasvir edilmiştir. Priapos'un tapınağının resmini mezar anıtlarda görmekteyiz¹¹³. Priapos'un görevlerinden birisi bekçilik idi. Bu özelliği mezarları korumak için de uygundu. O'nun tarafından bekçilik yapılan, korunan mezar, ölümün ve yaşamın yeri olarak adlandırılmıştır¹¹⁴. Öyle ki yaşam veren ve alan Tanrı, yeniden doğumu da düşündürmektedir. Phrygia'da ve hemen hemen bütün Asya'da phallos sık sık mezarlarda görülmektedir¹¹⁵.

Priapos'un phallosunun kötü gözlere karşı koruduğu ileri sürülmüştür¹¹⁶. Karnından çıkarttığı ses ile çiftçileri kaçırması gibi komik şakalara son derece uygundu¹¹⁷. Aynı zamanda düşüncesinden kötülükleri uzaklaştırma gücüne sahip olduğu da görülmektedir¹¹⁸. Verimlilik tanrısı olan Priapos, adeta doğanın temsilcisi olarak saygı görmüştür. Aynı zamanda yeryüzünün ve denizin yaratıcısı olarak kabul edilmiştir¹¹⁹. Bithynia'daki kült yazıtlarından ise, Priapos'u savaş tanrısı olarak görmekteyiz¹²⁰. Dörner, Priapos'un savaş tanrısı olarak Bythynia halkının yaşamında önemli bir rol oynadığını yazmaktadır.

Priapos genel itibariyle oldukça küçük bir tanrı idi. Bu yüzden insanlar tarafından çok fazla ciddiye alınmamıştır. İnsanlar yeteri kadar saygı ile söz etmemişlerdir¹²¹, O'nun kutsal kült yerlerine çok sık rastlanmaz¹²². Priapos tasvirleri kırlarda¹²³, bahçelerde¹²⁴, bağlarda¹²⁵, ormanlarda¹²⁶ ve özellikle

108. Tibull. I, 4.

109. De Priapo 225; Petron. 134, s.11.

110. Mart. XI 51, 2; III 68.

111. Augustini, de consensu evang. I 25.

112. Hymn. Tiburt. 44.

113. CIL. V 3634, CIL VI 3708, 5173; De Priapo 223.

114. De Priapo 231, 232.

115. G.Hirschfeld, E.Curtius, Phil. und hist. Abhandl. Akad. Wiss. Berl. (1872) s.78;

A.Körte, Ath. Mitt. XXIV (1899) s.6; O.Kern, Die Religion der Griechen I (1926) s.37.

116. Verg. Georg. 4, 111; De Priapo 232.

117. P.Kretschmer, Glotta IV (1913) s.353.

118. P.Kretschmer, ibid 353.

119. De Priapo 32.

120. F.K.Dörner "Vorbericht 1962", s.133.

121. De Priapo 241.

122. De Priapo 248.

123. Diodor. IV 6, 4; Verg. georg. 4, 111.

124. Mart. VI 16; Verg. buc. 7, 34, georg. 4, 109; Hor. Sat. I 8; Tibull. I 1, 17; Mart. III 68,

9- VI 16, 72.

125. Mart. VI 49.

126. Mart. VIII 40.

kırların koruyucusu olarak sınırlarda, yollardadır¹²⁷. Bazen limanlarda veya deniz kıyısında, denizcilerin ve balıkçıların koruyucusu olarak¹²⁸, bazen de yüksek yerlerde ve kayalıklardadır¹²⁹. Priapos'un heykelleri tek başına ağaçların altında bulunmuştur¹³⁰. Tasvirler yerde değilse, kaya veya kaya kütesi üzerinde ve çeşitli şekillerdeki kaideler üzerinde bulunmaktadır¹³¹. Kimi zaman etrafı çit çevrili, açık bir tapınağın veya tapınağın duvarının yanında veya diğer bir tanrı tasvirine dayanır görünmekte¹³², kimi zaman da tasvirlerde Priapos boş gökyüzü altında tasvir edilmiştir¹³³. Kült işleri baş örtüsü ile (παραπετάσμα) yapılmıştır¹³⁴. Nadiren kült odası olarak mağara tasvir edilmiştir. Altar olarak bir taş veya taş kümesi iş görmektedir. Ustaca şekillendirilmiş olan taş tasvirlerde daima vardır¹³⁵. Meşale ara sıra tasvirlerde görünür. Meşale ya gece kutlamalarında, ya da kurbanın yakılmasında kullanılmış olabilir.

Priapos'un tapınakları sadece kentlerde değil, aynı zaman da kasaba ve köylerde de bulunmaktadır¹³⁶. Priapos'un tarımla ilgili kült şehirleri bakımsız bir haldedir¹³⁷. Tanrının tasvirleri özel evlerin oturma odalarında ve özellikle genelevlerde ve mezarlarda da bulunmuştur¹³⁸.

Priapos'un kültü Hellespontos bölgesinden yayılmıştır. Tanrının Anadolu'daki kült yerlerini şöyle sıralayabiliriz : Abarnus, Assus, Bithynia, Bosphorus, Cyzicus, Ephesus, Halicarnassus, Hellespontus, Hypaepa, İda dağı, Lampsacus, Laodicea, Lydia, Myrina, Nicaea, Parium, Percote, Pergamum, Priapus, Tralles, Troia. Graecia'da, Mısır'da, İtalya'da, Gallia ve Germania'da, Dalmatia ve Thracia'da, Bosporanum bölgesinde, Syria'da, Africa'da ve Hispania'da tanrının tapınım yerleri vardır¹³⁹.

Erkekler ve kadınlar Priapos'a eşit şekilde tapınmışlardır. Ancak sadece kadınlar tarafından işlevi devam ettirilmişdir¹⁴⁰. Tasvirlerin bir kısmında Eros, Psyche, Satyr, Pan, Silen ve Nymphalarla birlikte olduğunu görüyoruz¹⁴¹.

127. Verg. Priap. 85, 86.

128. Helbig, Untersuchungen 99 ve 297.

129. Lucian. Anth. Plan. 238.

130. Catull. fr.1.

131. De Priapo 126, 136, 137, 141, 142, 143.

132. Val. Flacco 2, 626; M.Rostowzew, Röm. Mitt. XXVI (1911) tablo I; Verg. Aen. IV 459.

133. Tibull. I 4.

134. Val. Flacc. II 626.

135. H.Mischkowski, Die heiligen Tische im Götterkultus der Griechen und Römer, 1917, s.8.

136. Diodor. IV 6, 4.

137. Verg. Priap. 86.

138. Helbig, Wandgemaelde 505.

139. De Priapo 256.

140. Verg. Priap. 34.

141. O.Jessen, Priapos in Roscheri lexico cilt III 2, 2978.

Hellespontos bölgesinde Priapos'a eşek kurban edilmiştir¹⁴². Eşek üretme gücünden dolayı Priapos'a sunulmuştur. Eşeğin bu gücü erkeklik uzvunun büyüklüğü ve böğürmesi ile ifade edilmektedir¹⁴³. Aynı bölgeye göç eden Grekler, eşek kurbanı kabul etmişlerdir, fakat bu adet muhtemelen daha sonraları kabul görmemiştir. Priapos'a alışıl gelmiş kurban domuz, domuz yavrusu, teke, keçi, koç, kuzu ve genç boğa sunulmuştur¹⁴⁴. Hatta O'na üç başlı boğa kurban edilmiştir¹⁴⁵.

Tapınım esnasında bir şarap sunusu vardır ve katılanların tapınağın etrafında üç kez dolaştığı ve bu sunu esnasında şarap içildiği belirtilmektedir¹⁴⁶. Aynı zamanda bu eylem çift flüt ile buna ilave olarak korno veya tympanon ile müzik eşliğinde yapılmıştır. Priapos kendi altarının hiç bir zaman kurban kokusundan mahrum olmaması ile övünmektedir. Tasvirlerde görünen kaz, güvercin ve horoz, O'na hemen hemen hiç sunulmamıştır¹⁴⁷. Priapos'a zaman zaman balıkçılar da balık sunmuşlardır.

Priapos'un tapınağına çelenkler konulmuştur. Bundan başka O'na, başaklar ve sebzenin yanında, her şeyden önce meyvenin her çeşidi sunulmuştur. Üzüm, elma, armut, incir, ceviz, verimliliğin sembolü olan çam ağacının kozalağı, zeytin sunulanlar arasındadır. Priapos bizzat bu sunuları buruşuk kumaştan giysisinin altında taşımaktadır. Sunular arasında domuz yağı ve fasulye ezmesi de vardır¹⁴⁸. Bundan başka iri taneli hububat¹⁴⁹, bal ve bal peteği de sunulmuştur, zira Priapos bal arılarını da himaye etmiştir¹⁵⁰. Süt çiftçilerin sunusu olarak verilmiştir¹⁵¹. Ayrıca şarap bitkilerinin tanrısı olarak şarap da sunulmuştur¹⁵².

Verimlilikleri nedeniyle hayvanlar Priapos için kutsaldı. Tapınaklarda kaz ve turna görülmüştür¹⁵³. Ayrıca tasvirlerde, çok az olmasına rağmen, horoz, kuş, panter, akrep, yılan, kartal, yunus balığı ve arsızlığı ile bilinen köpek de bulunmaktadır¹⁵⁴. Priapos'un kutsal hayvanlarından en önemlisi eşektir.

Ağaçlar arasında, özellikle incir, elma, zeytin, çam, meşe, selvi ve Mersin ağacı, asma çubukları Priapos için kutsaldır. Şarap tanrısı olarak da sarmaşık ve

142. Ovid. fast. 1, 391- 1, 439-6, 345.

143. De Priapo 266.

144. Theokrit. epigr. 4, s.15; Verg. Priap. 86, 16.

145. Dittenberger, Syll. 20, 83 1.37.

146. Petron. 133, 3.

147. De Priapo 269.

148. Petron. 135, 3.

149. Verg. eclog. 7, 33.

150. De Priapo 275.

151. Verg. buc. 7, 33.

152. Petron. 133, 3.

153. Petron. 136, 4-137, 12.

154. De Priapo 283.

sarmaşıktan yapılmış çelenk ve defne ağacı, Priapos'un önemli sunularındandır. Priapos'a özgü çiçekler ise, Aphrodite'ye özgü olan gül ve haşhaş tohumudur¹⁵⁵.

Priapos'un bayramlarından birisinin altıncı ayda, yani Haziran'da kutlandığını¹⁵⁶, diğerinin ise Mart ayında kutlandığını¹⁵⁷ biliyoruz. Priapos diğer tanrıların, özellikle de Dionysos'un bayramlarında ve Demeter'in bayramlarında bulunmuştur¹⁵⁸.

Priapos Mısır tanrılarından Horus, Min, Besa ve Serapis ile eşimsenmiştir¹⁵⁹. Hermaphroditos da Priapos ile eşimsenmiştir¹⁶⁰, ancak Priapos bu tasvirlerde ara sıra dişi olarak tasvir edilmiştir. Dionysos, Helios ve Pan ile aynı tutulmuştur. Priapos ve Pan, erotik dünyaları ve tarımsal görevleri dolayısıyla birleştirilmiştir. Adonis ile eşimsenmesi ise nadirdir.

Priapos, Hermes'ten tasvirlerinin genellikle ağaçtan olması dolayısıyla ayrılmaktadır. Hermes ile çok az ilişkisi vardır. Priapos tasvirlerde Aphrodite'nin yanında sık sık görünmektedir. Şüphesiz Priapos kültüründe Aphrodite'nin önemli bir rolü vardır.

Priapos, Hesiodos'un tanrılar dünyasına ait değildir. İsminin de gösterdiği gibi İndogermen soyundan olan Priapos, Hellespontos bölgesinin, özellikle Lampsakos, Parion, Perkote ve Priapos şehirlerinin tanrısıdır. M.Ö. 2. yüzyıl öncesinde Lampsakos sikkelerinde yer almamıştır. Priapos'un üretkenliğini phallosun vurgulanması göstermektedir. İyileştirici fonksiyonu olan tanrı, kötülöklere karşı savunmayı da üstlenmiştir. Denizciler ve balıkçılar tarafından da tapılan Tanrı, Hellespontos için karakteristik olmuştur.

Priapos kültü Hellenistik dönemde yaygınlaşmıştır¹⁶¹. Lampsakos'lu Tanrı, Attika'da daha önceden tanınıyor olmalıdır. Bu hususu M.Ö.4. yüzyılda Ksenarkhos'un Priapos komedisi kanıtlamaktadır. Tanrı M.Ö. 3. yüzyılda, Alexandria'da özel bir itibar kazanmıştır. Bukolik şiirde özel bir şekilde övölmüş ve her şeyden önce tanrının adına özgü bir vezin yapılmıştır¹⁶². Yaklaşık M.S.100 civarında anonim bir yazarın şiirinden oluşan Carmina Pripea, Tanrının varlığının, Roma tarafından kabul gördüğünü belirtir. Augustus döneminde O'nun kültü kabul görmüştür. Ancak Priapos Romalılarda çok fazla önem kazanamamıştır. Catullus, Vergilius, Horatius, Tibullus ve Ovidius,

155. Verg. Priap. 86.

156. Mart. III 68, 7.

157. Verg. buc. 7, 33.

158. Diodor. IV 6, 4.

159. De Priapo 290-294.

160. FGH III 155.

161. Diod. 4, 6, 4.

162. De Priapo 8.

Priapos konularını özellikle kullanmışlardır. Petronius'da, Priapos tek başına tam olarak belirlenemeyen bir rol oynamıştır.

Priapos hayvan, bitki ve insanlar için bereketi, bolluğu getirmiş ve onları hırsızlardan, kötü hava şartlarından, kötülüklerden korumuştur. O sadece şehirlerdeki değil, aksine her yerde bahçelerin ve bağların koruyucusu olarak tapınılmıştır. Priapos'a keçilerin, koyunların ve arı sürülerinin bulunduğu otlaklarda saygı gösterilmiştir. Bu yüzden Priapos'un çobanlar için ayrı bir anlamı ve yeri olmuştur. Ayrıca Priapos gezginleri koruması altına almış ve onlara yol göstermiş, aynı şekilde denizcilerin ve balıkçıların koruyucusu olarak tanınmıştır. O'nun koruma fonksiyonu sadece tarlalar, bahçeler, bağlar, otlaklarda bitki ve hayvanları hırsızlardan, köpeklerden ve kuşlardan korumakla kalmayıp, aynı zamanda aile çevresine ve mezara kadar uzanmaktadır.

Priapos tam olarak phallosun tanıtıcısı olmuştur. Roma döneminden itibaren Priapos, her şeyden önce her iki cins için bedensel sevginin tanrısı olarak tapınılmıştır. Tanrı, cinsel güce ait iyileştirici özelliğe sahiptir. O öncelikle kadınların ve bunun yanı sıra fahişelerin koruyucusu olarak görülür. Ama O'nun işlevi bitkisel bereketi ve cinsel arzu alanlarını aşar, tüm kötülüklerle karşı koruma sağlar ve maddi bolluğu temin eder. Bu kapsamlı koruma ve bolluk fonksiyonları Priapos'u sonraki gelişimi sırasında tabiatın simgesi olmasına, hatta aynı zamanda dünyanın yaratıcısı olarak değerlendirilmesine neden olmuştur.